

ARRÈGULAS PO SU SARDU

#7

Sa metafonesi

SA VOCALI TÒNICA

Antis de cumentzai arregodaus su cuncetu de **vocali tònica**, est a nai cussa vocali chi carcat de prus (chi tenit s'acentu narant is linguistas).

Imparaus a dda stretzai:

scola àcua cantai Murera

tribù cafeu telèfunu artista

Is vocalis perou non funt totus ogualis!

IS VOCALIS NON FUNT 5!

Podit parri spantu ma is vocalis in sa l`ingua sarda non funt 5 ma 7!

Sa **E** e sa **O** podint essi de duas castas: **abertas** o **serradas**.

/a/ **bàscia aberta**

/e//o/ **mesanas abertas** **[è] [ò]**

/ɛ/ /ɔ/ **mesanas serradas** **[é] [ó]**

/i//u/ **artas serradas**

IS VOCALIS NON FUNT 5!

Si nd'acataus de sa diferèntzia de sonu in una pariga de **còpias mìnimas**, in custa situatzioni est profetosu a marcai s'acentu:

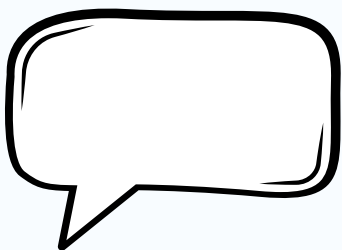

bèni / béni

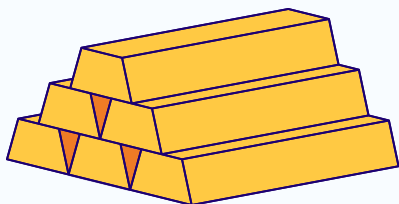

scèti / scéti

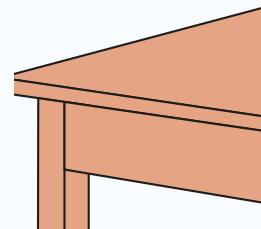
ONLY

(b)òllu / óllu

òru / óru

METAFONESI

S'arrexoni de custa diferèntzia est in s'**etimologia** de is fueddus, est a nai dae innui ndi benint (su in prus dae su latinu):

bèni	BENE	béni	VENI
scèti	EXCEPTE	scéti	EXCEPTIS
(b)òllu	VOLEO	óllu	OLEUM
òru	it. ORO	óru	ORUM

/a/ bàscia aberta
/è//ò/ mesanas abertas

/i//u/ artas serradas
/é/ /ó/ mesanas serradas

METAFONESI

Sa diferèntzia de abertura de sa /e/ e de sa /o/ dipendit dae sa calidadi de sa vocali chi sighit in sa sillaba infatu de sa **basi etimològica**: chi custa est aberta (/a, e, o/) sa vocali tònica est aberta, chi custa est serrada (/i, u/) sa vocali tònica est serrada.

bèni	BENE 	béni	VENI
------	--	------	--

METAFONESI IN SU PLURALI

Sa metafonesi acuntessit puru in su plurali de medas fueddus chi tenit [e] e [o] cumentu a vocali tònica e in sa sillaba chi sighit tenint una [u].

singulari

Su cróbu

S'órtu

Su fuéddu

Su capéddu

plurali

Is cròbus

Is òrtus

Is fuèddus

Is capèddus

Non serbit a marcai s'acentu, innoi dd'eus postu scéti po marcai su sonu.